UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

26 päivänä lokakuuta 2010 *

Asiassa C-97/09,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Wien (Itävalta), on esittänyt 4.3.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 10.3.2009, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Ingrid Schmelz

vastaan

Finanzamt Waldviertel,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot ja A. Arabadjiev (esittelevä tuomari) sekä tuomarit E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, P. Lindh, T. von Danwitz ja C. Toader,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 13.4.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Itävallan hallitus, asiamiehinään C. Pesendorfer ja J. Bauer,

– Saksan hallitus, asiamiehinään C. Blaschke ja J. Möller,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään M. Tassopoulou, K. Georgiadis ja I. Bakopoulos,

– Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään A.-M. Colaert ja J.-P. Hix,

– Euroopan komissio, asiamiehinään D. Triantafyllou ja B.-R. Killmann,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.6.2010 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 14.2.2006 annetulla neuvoston direktiivillä 2006/18/EY (EUVL L 51, s. 12; jäljempänä kuudes direktiivi), 24 artiklan 3 kohdan ja 28 i artiklan sekä yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (EUVL L 347, s. 1; jäljempänä arvonlisäverodirektiivi) 283 artiklan 1 kohdan c alakohdan pätevyyttä EY 12, EY 43 ja EY 49 artiklan sekä yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kannalta. Ennakkoratkaisupyyntö koskee myös kuudennen direktiivin 24 artiklan 2 kohdan ja arvonlisäverodirektiivin 287 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Saksassa asuva Saksan kansalainen Ingrid Schmelz ja Finanzamt Waldviertel (jäljempänä Finanzamt) ja joka koskee Finanzamtin tekemää verotuspäätöstä liikevaihtoverosta, jonka maksamiseen Schmelzin väitetään olevan velvollinen verovuosilta 2006 ja 2007, koska hän on saanut tuloja Itävallassa sijaitsevan huoneiston vuokraamisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

Kuudes direktiivi

3 Jäsenvaltioiden on kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan b alakohdan mukaan vapautettava verosta kiinteän omaisuuden vuokraus.

4 Kuudennen direktiivin 24 artiklan, jonka otsikko on ”Pieniä yrityksiä koskeva erityisjärjestelmä” ja joka kuuluu erityisjärjestelmiä koskevaan saman direktiivin XIV lukuun, 2 kohdan a ja b alakohdassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus myöntää verovapautus sellaisille verovelvollisille, joiden vuosittainen liikevaihto kansallisena valuuttana kuudennen direktiivin antamispäivän muuntokurssin mukaan on enintään 5 000 Euroopan laskentayksikköä, tai pysyttää niille myönnetty verovapautus.

5 Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EYVL 1994, C 241, s. 21 ja EYVL 1995, L 1, s. 1) liitteeseen XV sisältyvän IX jakson, jonka otsikko on ”Verotus”, 2 kohdan c alakohdan mukaan sovellettaessa kuudennen direktiivin 24 artiklan 2–6 kohtaa Itävallan tasavalta saa vapauttaa arvonlisäverosta sellaiset verovelvolliset, joiden vuosittainen liikevaihto on vähemmän kuin 35 000:ta euroa vastaava määrä kansallisessa valuutassa.

6 Kuudennen direktiivin 24 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Vapautusten – – käsitteitä on sovellettava pienten yritysten suorittamiin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin.

Jäsenvaltiot voivat sulkea tiettyjä liiketoimia 2 kohdassa tarkoitetun järjestelmän ulkopuolelle. – –”

7 Kuudennen direktiivin 28 artiklan 2 kohdan j alakohdan mukaan ”Itävallan tasavalta saa soveltaa 12 artiklan 3 kohdan a alakohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja alennettuja verokantoja asumiskäyttöön tarkoitetun kiinteän omaisuuden vuokraukseen, jos tämä verokanta on vähintään 10 prosenttia”.

8 Kuudennen direktiivin 28 i artiklalla, jonka otsikko on ”Pieniä yrityksiä koskeva erityisjärjestelmä”, saman direktiivin 24 artiklan 3 kohtaan on lisätty alakohta seuraavasti:

”– – maan alueelle sijoittautumattoman verovelvollisen toimittamat tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset on kaikissa tapauksissa jätettävä 2 kohdassa säädetyn verovapautuksen soveltamisen ulkopuolelle.”

Arvonlisäverodirektiivi

9 Arvonlisäverodirektiivin 135 artiklan 1 kohdan l alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on vapautettava verosta kiinteän omaisuuden vuokraus.

10 Arvonlisäverodirektiivin 117 artiklan 2 kohdan mukaan Itävallan tasavalta ”saa soveltaa jompaakumpaa 98 artiklassa säädettyä alennettua verokantaa asumiskäyttöön tarkoitetun kiinteän omaisuuden vuokraukseen, jos tämä verokanta on vähintään 10 prosenttia”.

11 Arvonlisäverodirektiivin 272 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat vapauttaa ”verovelvolliset, joihin sovelletaan 282–292 artiklassa säädettyä pienyritysten verovapautusta”, tietyistä tai kaikista velvollisuuksista, joista säädetään saman direktiivin XI osaston (Velvollisuudet, jotka koskevat verovelvollisia ja tiettyjä henkilöitä, jotka eivät ole verovelvollisia) 2 luvussa (Rekisteröinti), 3 luvussa (Laskutus), 4 luvussa (Kirjanpito), 5 luvussa (Ilmoitukset) ja 6 luvussa (Yhteenvetoilmoitukset).

12 Arvonlisäverodirektiivin XII osaston kohteena ovat ”Erityisjärjestelmät”, ja siihen sisältyy 1 luku, jonka otsikko on ”Pienten yritysten erityisjärjestelmä”. Kyseisen 1 luvun 1 jaksossa sääntelyn kohteena ovat ”Verotusta ja veronkantoa koskevat yksinkertaistetut yksityiskohtaiset säännöt”, ja siihen sisältyvässä 281 artiklassa annetaan ”jäsenvaltio[ille], jotka voisivat kohdata vaikeuksia tavallisen arvonlisäverojärjestelmän soveltamisessa pieniin yrityksiin näiden yritysten toiminnan tai rakenteen vuoksi, [mahdollisuus] noudattaa yksinkertaistettuja verotusta ja veronkantoa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä – –”.

13 Saman 1 luvun 2 jaksoon, jonka otsikko on ”Verovapautukset tai asteittaiset verohelpotukset”, sisältyvässä arvonlisäverodirektiivin 282 artiklassa täsmennetään, että ”tässä jaksossa säädettyjä verovapautuksia ja asteittaisia verohelpotuksia on sovellettava pienten yritysten suorittamiin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin”.

14 Samaan 2 jaksoon sisältyvän arvonlisäverodirektiivin 283 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kyseisessä jaksossa säädettyä järjestelmää ei sovelleta ”siihen jäsenvaltioon, jossa arvonlisävero on maksettava, sijoittautumattoman verovelvollisen tekemiin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin”.

15 Arvonlisäverodirektiivin 287 artiklan mukaan ”jäsenvaltiot, jotka ovat liittyneet 1 päivän tammikuuta 1978 jälkeen, voivat myöntää verovapautuksen sellaisille verovelvollisille, joiden vuosittainen liikevaihto on kansallisena valuuttana niiden liittymispäivänä voimassa olleen muuntokurssin mukaan enintään” säännöksessä tämän jälkeen mainitun määrän suuruinen. Itävallan tasavallalle määräksi vahvistettiin 35 000 euroa.

16 Arvonlisäverodirektiivin 288 artikla kuuluu seuraavasti:

”Tässä jaksossa säädetyn järjestelmän soveltamisessa viitearvona käytettävä liikevaihto koostuu seuraavista arvonlisäverottomista arvoista:

1) tavaroiden luovutusten ja palvelujen suoritusten arvosta siltä osin kuin niitä on verotettava,

2) 110 ja 111 artiklan, 125 artiklan 1 kohdan, 127 artiklan sekä 128 artiklan 1 kohdan nojalla vapautettujen liiketoimien arvosta, joihin liittyy edeltävässä vaiheessa maksetun arvonlisäveron vähennysoikeus;

3) edellä 146–149 ja 151, 152 tai 153 artiklan nojalla vapautettujen liiketoimien arvosta;

4) kiinteistöjä koskevien liiketoimien, edellä 135 artiklan 1 kohdan b–g alakohdassa tarkoitettujen rahoitusliiketoimien ja vakuutuspalvelujen arvosta, jolleivät nämä liiketoimet ole luonteeltaan liitännäisiä.

Yrityksen suorittamia aineellisten tai aineettomien tuotantohyödykkeiden luovutuksia ei kuitenkaan oteta huomioon liikevaihtoa laskettaessa."

17 Arvonlisäverodirektiivin 411 ja 413 artiklan mukaan kyseisellä direktiivillä kumotaan muun muassa kuudes direktiivi ja se tulee voimaan 1.1.2007.

Kansallinen säännöstö

18 Vuoden 1994 liikevaihtoverolain (Umsatzsteuergesetz 1994; BGBl. 663/1994; jäljempänä vuoden 1994 UStG), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian oikeudenkäynnin kohteena oleviin tosiseikkoihin, 6 §:n 1 momentin 16 kohdan nojalla liikevaihtoverosta on vapautettu kiinteistöjen vuokraus, ei kuitenkaan muun muassa kiinteistön vuokrausta asuintarkoituksiin.

19 Vuoden 1994 UStG:n 6 §:n 1 momentin 27 kohdassa, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian oikeudenkäynnin kohteena oleviin tosiseikkoihin, säädettiin verovapaiksi "pienyrittäjien liiketoimet'. Sen mukaan 'pienyrittäjiä ovat ne elinkeinonharjoittajat, joilla on koti- tai toimipaikka Itävallassa ja joiden 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista liiketoimista syntyvä liikevaihto on verokautena enintään 22 000 euroa" vuodelta 2006 ja enintään 30 000 euroa vuodelta 2007.

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymykset

20 Schmelz on Saksan kansalainen ja asuu Saksassa. Hän omistaa Itävallassa sijaitsevan asunnon, jota hän vuokraa 330 euron kuukausivuokrahintaan käyttökustannuksilla lisättynä.

21 Schmelz katsoo, että pienyrittäjänä hänet on vuoden 1994 UStG:n 6 §:n 1 momentin 27 kohdan nojalla vapautettu maksamasta liikevaihtoveroa, eikä hän siksi ole laskuttanut vuokrasta liikevaihtoveroa.

22 Finanzamt katsoo, että koska Schmelzillä ei ole toimi- tai kotipaikkaa Itävallassa, häneen ei voida soveltaa pienyrityksille myönnettyä verovapautusta. Todettuaan, että Schmelzin nettoliikevaihto hänen Itävallassa harjoittamastaan vuokraustoiminnasta oli ollut 5 890,90 euroa vuodelta 2006 ja 5 936,37 euroa vuodelta 2007, Finanzamt teki siksi kaksi verotuspäätöstä; näistä 19.6.2008 päivätyssä päätöksessä Schmelzin maksettavaksi määrättiin liikevaihtoveroa 334,93 euroa ja 17.11.2008 päivätyssä päätöksessä 316,15 euroa.

23 Tämän jälkeen Schmelz nosti päätöksistä kanteen Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Wien -nimisessä tuomioistuimessa. Kyseinen tuomioistuin täydensi asiassa esitettyä selvitystä tarkentamalla, että Schmelz on ilmoittanut 10.3.2009, ettei hän ole saanut oikeudenkäynnin kohteena olevilta vuosilta muuta liikevaihtoa Euroopan unionin alueelta.

24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo yhtäältä, että Finanzamtin tekemät verotuspäätökset ovat kansallisen lain mukaisia ja että kansallinen laki puolestaan on sekä kuudennen direktiivin että arvonlisäverodirektiivin säännösten mukainen,

mutta toteaa toisaalta, että henkilö, jolla on kotipaikka Itävallassa, voisi – toisin kuin Schmelz – saada pienyrityksenä vapautuksen liikevaihtoverosta.

25 Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Wien ei siksi ole varma näiden direktiivien yhteensopivuudesta primaarioikeuteen eli EY 12, EY 43 ja EY 49 artiklaan sekä yhdenvertaista kohtelua koskevaan unionin yleiseen oikeusperiaatteeseen perustuvien syrjintäkieltojen kanssa.

26 Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Wien pohtii myös sitä, tarkoitetaanko pienyritysten ja muiden yritysten välisen erottelun perusteena olevalla liikevaihdon määrällä vain liikevaihtoa asianomaisessa jäsenvaltiossa vai onko tällöin otettava huomioon liikevaihto koko unionin alueella, ja se päätti lykätä asian ratkaisemista ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Ovatko – – kuudennen – – direktiivin – – 24 artiklan 3 kohdassa ja 28 i artiklassa oleva säännöksen osa ’maan alueelle sijoittautumattoman verovelvollisen toimittamat tavaroiden luovutukset ja palvelujen suoritukset’ – – sekä mainitun säännöksen kansallisen lainsäädännön osaksi saattava säädös ristiriidassa EY:n perustamissopimuksen ja etenkin sen syrjintäkiellon (EY 12 artikla), sijoittautumisvapauden (EY 43 artikla ja sitä seuraavat artiklat), palveluiden tarjoamisen vapauden (EY 49 artikla ja sitä seuraavat artiklat) tai unionin oikeuden turvaamien perusoikeuksien (unionin oikeuden yhdenvertaisuusperiaate) kanssa, koska kyseisen säännöksen seurauksena unionin kansalaiset, jotka eivät ole sijoittautuneet kyseisen maan alueelle, jäävät kuudennen direktiivin 24 artiklan 2 kohdassa säädetyn verovapautuksen (pieniä yrityksiä koskeva erityisjärjestelmä) soveltamisalan ulkopuolelle, kun taas unionin kansalaisilla, jotka ovat sijoittautuneet kyseisen valtion alueelle, on oikeus mainittuun verovapautukseen siltä osin kuin kyseinen jäsenvaltio myöntää direktiivin mukaisen verovapautuksen pienyrityksille?

2) Ovatko [arvonlisäverodirektiivin] 283 artiklan 1 kohdan c alakohdassa oleva säännöksen osa ’siihen jäsenvaltioon, jossa arvonlisävero on maksettava, sijoittautumattoman verovelvollisen tekemiin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin’ sekä mainitun säännöksen kansallisen lainsäädännön osaksi saattava säädös ristiriidassa EY:n perustamissopimuksen ja etenkin sen syrjintäkiellon (EY 12 artikla), sijoittautumisvapauden (EY 43 artikla ja sitä seuraavat artiklat), palveluiden tarjoamisen vapauden (EY 49 artikla ja sitä seuraavat artiklat) tai unionin oikeuden turvaamien perusoikeuksien (unionin oikeuden yhdenvertaisuusperiaate) kanssa, koska kyseisen säännöksen seurauksena ne unionin kansalaiset, jotka eivät ole sijoittautuneet kyseiseen jäsenvaltioon, jäävät arvonlisäverodirektiivin 282 artiklassa säädetyn verovapautuksen (pieniä yrityksiä koskeva erityisjärjestelmä) soveltamisalan ulkopuolelle, kun taas unionin niillä kansalaisilla, jotka ovat sijoittautuneet kyseiseen jäsenvaltioon, on oikeus saada mainittu verovapautus siltä osin kuin kyseinen jäsenvaltio myöntää direktiivin mukaisen verovapautuksen pienyrityksille?

3) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko kuudennen direktiivin 24 artiklan 3 kohdassa ja 28 i artiklassa oleva säännöksen osa ’maan alueelle sijoittautumattoman verovelvollisen suorittamat tavaroiden luovutukset ja palveluiden suoritukset’ EY 234 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla pätemätön?

4) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko arvonlisäverodirektiivin 283 artiklan 1 kohdan c alakohdassa oleva säännöksen osa ’siihen jäsenvaltioon, jossa arvonlisävero on maksettava, sijoittautumattoman verovelvollisen tekemiin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin’ EY 234 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla pätemätön?

5) Jos kolmanteen kysymykseen vastataan myöntävästi, tarkoitetaanko [Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan] liitteessä XV olevan IX jakson, jonka otsikko on ’Verotus’, 2 kohdan c

alakohdassa tai kuudennen direktiivin 24 artiklassa ’vuosittaisella liikevaihdolla’ kussakin jäsenvaltiossa, jonka osalta pieniä yrityksiä koskevan erityisjärjestelmän soveltamista vaaditaan, saatua vuosittaista liikevaihtoa vai vuoden aikana koko unionin alueella saatua elinkeinonharjoittajan liikevaihtoa?

6) Jos neljänteen kysymykseen vastataan myöntävästi, tarkoitetaanko arvonlisäverodirektiivin 287 artiklassa ’vuosittaisella liikevaihdolla’ kussakin jäsenvaltiossa, jonka osalta vaaditaan pieniä yrityksiä koskevan erityisjärjestelmän soveltamista, saatua elinkeinonharjoittajan vuosittaista liikevaihtoa vai vuoden aikana koko unionin alueella saatua elinkeinonharjoittajan liikevaihtoa?”

Ennakkoratkaisukysymysten tutkittavaksi ottaminen

27 Euroopan unionin neuvosto katsoo, ettei ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella ole ennakkoratkaisukysymyksiä muotoillessaan ollut käytettävissään kaikkia Schmelzin sijoittautumispaikkaa koskevan kysymyksen arvioimiseksi tarvittavia tietoja. Myöhemmin on nimittäin ilmennyt, ettei pääasian kantaja harjoittanut minkäänlaista taloudellista toimintaa Saksassa eikä häntä siten pidetty siellä arvonlisäverovelvollisena henkilönä. Koska Schmelzin ainoa arvonlisäveron alainen toiminta oli Itävallassa sijaitsevan huoneiston vuokraaminen yksityishenkilöille, neuvoston mielestä voidaan katsoa, että hänellä on toimipaikka Itävallassa. Näin ollen ennakkoratkaisukysymyksillä ei ole osoitettu olevan merkitystä pääasian ratkaisun kannalta.

28 Tähän on huomautettava, että EY 234 artiklan mukaisessa menettelyssä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Kun esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa ja/tai pätevyyttä, unionin tuomioistuimen on tämän vuoksi lähtökohtaisesti ratkaistava ne (ks. vastaavasti asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995, Kok., s. I-4921, 59 kohta ja yhdistetyt asiat C-317/08–C-320/08, Alassini ym., tuomio 18.3.2010, Kok., s. I-2213, 25 kohta).

29 Unionin tuomioistuin voi siis jättää tutkimatta kansallisen tuomioistuimen esittämän ennakkoratkaisupyynnön ainoastaan, jos on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (em. yhdistetyt asiat Alassini ym., tuomion 26 kohta).

30 Lisäksi EY 234 artiklan toisesta kohdasta ilmenee selvästi, että kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää, missä käsittelyn vaiheessa sen on syytä esittää ennakkoratkaisukysymys unionin tuomioistuimelle (yhdistetyt asiat 36/80 ja 71/80, Irish Creamery Milk Suppliers Association ym., tuomio 10.3.1981, Kok., s. 735, Kok. Ep. VI, s. 29, 5 kohta ja asia C-470/03, AGM-COS.MET, tuomio 17.4.2007, Kok., s. I-2749, 45 kohta).

31 Vaikka Schmelzin kansalliselle tuomioistuimelle ilmoittaman tiedon oletettaisiin pitävän paikkansa, käsiteltävässä asiassa siitä ei millään tavoin seuraa sitä, ettei pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella olisi selvästi mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen tai että ongelma olisi luonteeltaan hypoteettinen. Kuten nimittäin Itävallan hallitus on istunnossa täsmentänyt, Itävallan viranomaiset eivät voi katsoa, että Schmelzillä olisi toimipaikka

Itävallassa sillä perusteella, että hänen ainoa veronalainen liiketoimensa on hänen omistamansa huoneiston vuokraaminen.

32 Näin ollen on syytä vastata ennakkoratkaisukysymyksiin, jotka Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Wien, on esittänyt.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään kysymyksillään, jotka liittyvät toisiinsa ja jotka on siksi syytä tutkia yhdessä, lähinnä sen, ovatko kuudennen direktiivin 24 artiklan 3 kohta ja 28 i artikla sekä arvonlisäverodirektiivin 283 artiklan 1 kohdan c alakohta, joissa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus myöntää alueelleen sijoittautuneille pienyrityksille arvonlisäverovapautus, johon liittyy vähennysoikeuden menetys, mutta suljetaan sama mahdollisuus pois muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneilta pienyrityksiltä, yhteensopivia EY 12, EY 43 ja EY 49 artiklan sekä yhdenvertaista kohtelua koskevan yleisen periaatteen kanssa.

34 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee myös sitä, tarkoitetaanko kuudennen direktiivin 24 ja 24 a artiklassa ja arvonlisäverodirektiivin 284–287 artiklassa käytetyllä käsitteellä ”vuosittainen liikevaihto” yhden vuoden aikana saatua yrityksen liikevaihtoa siinä jäsenvaltiossa, jossa vapautusta arvonlisäverosta on pyydetty, vai yhden vuoden aikana koko unionin alueella saatua liikevaihtoa.

Perusvapaus, jota asiassa on sovellettava

35 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavan perusvapauden osalta sijoittautumisvapauteen ja palvelujen tarjoamisen vapauteen.

36 Ensinnäkin sijoittautumisvapaus, joka EY 43 artiklassa tunnustetaan unionin kansalaisille ja joka sisältää oikeuden ryhtyä harjoittamaan ja harjoittaa itsenäistä ammattia sekä oikeuden perustaa ja johtaa yrityksiä niillä edellytyksillä, jotka sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännön mukaan koskevat sen kansalaisia, sisältää EY 48 artiklan mukaan niiden jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettujen yhtiöiden, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on unionin alueella, oikeuden harjoittaa toimintaansa kyseisessä jäsenvaltiossa tytäryhtiön, sivuliikkeen tai kauppaedustajan liikkeen välityksellä (asia C-386/04, Centro di Musicologia Walter Stauffer, tuomio 14.9.2006, Kok., s. I-8203, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksessa tarkoitettu sijoittautumisen käsite on hyvin laaja ja se merkitsee unionin kansalaisen mahdollisuutta osallistua pysyvästi ja jatkuvasti muun kuin sen jäsenvaltion taloudelliseen elämään, josta hän on peräisin, sekä hyötyä tästä osallistumisesta, ja tämä käsite edistää näin itsenäisten ammattien harjoittamisen alalla taloudellista ja sosiaalista vuorovaikutusta unionissa (em. asia Centro di Musicologia Walter Stauffer, tuomion 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

38 Sijoittautumisoikeuteen liittyvien määräysten ja säännösten soveltaminen edellyttää kuitenkin periaatteessa pysyvää läsnäoloa vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja siinä tapauksessa, että hankitaan tai omistetaan kiinteistöjä, niiden aktiivista hallinnointia (em. asia Centro di Musicologia Walter Stauffer, tuomion 19 kohta). Tällaisen pysyvän läsnäolon toteamisessa on voitava nojautua objektiivisiin ja tarkastettavissa

oleviin tekijöihin, jotka liittyvät erityisesti fyysisen olemassaolon tasoon toimitilojen, henkilöstön ja kaluston osalta (ks. vastaavasti asia C-196/04, Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas, tuomio 12.9.2006, Kok., s. I-7995, 67 kohta).

39 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämästä tosiseikkojen kuvauksesta kuitenkin ilmenee, ettei Schmelz täytä näitä edellytyksiä.

40 Näin ollen sijoittautumisvapautta koskevat määräykset eivät ole sovellettavissa pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltaiseen tilanteeseen.

41 Seuraavaksi on palvelujen tarjoamisen vapaudesta katsottava ensinnäkin, että kiinteistön antaminen vuokralle on EY 50 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu palvelun suoritus, josta maksetaan korvaus (ks. vastaavasti asia C-70/09, Hengartner ja Gasser, tuomio 15.7.2010, Kok., s. I-7233, 32 kohta). Toiseksi se seikka, että Schmelz vuokraa Itävallassa sijaitsevan huoneiston useammaksi vuodeksi, ei ole esteenä EY 49 artiklan soveltamiselle.

42 Tästä on todettava, että oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksessa tarkoitettu palvelujen käsite voi kattaa hyvinkin erilaisia palveluja, mukaan lukien palvelut, joita tarjotaan pidemmän ajanjakson, jopa useiden vuosien, ajan. Yhdenkään perustamissopimuksen määräyksen perusteella ei näet voida määrittää abstraktisti sitä kestoa tai toistuvuutta, jonka perusteella palvelujen tai tietynkaltaisten palvelujen tarjoamista toisessa jäsenvaltiossa ei voida enää pitää perustamissopimuksessa tarkoitettuna palvelujen suorittamisena (ks. asia C-215/01, Schnitzer, tuomio 11.12.2003, Kok., s. I-14847, 30 ja 31 kohta).

43 Kaiken edellä todetun perusteella on katsottava, että Schmelzin harjoittama vuokraustoiminta kuuluu EY 49 artiklassa tarkoitetun palvelujen tarjoamisen vapauden piiriin.

44 EY 12 artiklan, jossa määrätään yleisestä periaatteesta, jonka mukaan kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä, sovellettavuudesta pääasian oikeudenkäynnin tosiseikastoon on lopuksi todettava, että tätä määräystä voidaan soveltaa itsenäisesti ainoastaan sellaisiin unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluviin tapauksiin, joita varten perustamissopimuksessa ei ole erityisiä syrjinnän kieltäviä määräyksiä (asia C-311/08, SGI, tuomio 21.1.2010, Kok., s. I-487, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Kuten tämän tuomion 43 kohdassa on todettu, pääasian oikeudenkäynnissä on kuitenkin sovellettava EY 49 artiklaa, jossa on tällaisia erityisiä syrjinnän kieltäviä määräyksiä. Tästä seuraa, ettei EY 12 artiklaa ole sovellettava pääasian oikeudenkäynnin tosiseikastoon.

Palvelujen tarjoamisen vapauteen kohdistuvan rajoituksen olemassaolo

46 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaikilla henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevilla perustamissopimuksen määräyksillä on tarkoitus helpottaa unionin kansalaisten kaikenlaista ansiotyön tekemistä koko unionin alueella, ja kyseisten määräysten vastaisia ovat kaikki toimenpiteet, joilla voi olla epäsuotuisa vaikutus näihin kansalaisiin, kun he haluavat harjoittaa taloudellista toimintaa toisen jäsenvaltion alueella (em. asia Bosman, tuomion 94 kohta ja asia C-314/08, Filipiak, tuomio 19.11.2009, Kok., s. I-11049, 58 kohta).

47 Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että EY 49 artiklassa velvoitetaan poistamaan kaikki palvelujen tarjoamisen vapauden rajoitukset, jos niillä estetään toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen palveluntarjoajan toiminta, haitataan sitä tai tehdään se vähemmän houkuttelevaksi (ks. vastaavasti asia C-233/09, Dijkman ja Dijkman-Lavaleije, tuomio 1.7.2010, Kok., s. I-6649, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

48 Oikeuskäytännöstä seuraa myös, että EY 49 artiklassa ei kielletä ainoastaan avointa kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää vaan myös kaikki peitellyn syrjinnän muodot, joissa muita erotteluperusteita soveltaen päädytään tosiasiassa samaan lopputulokseen. Näin on erityisesti silloin, kun on kyse toimesta, jossa säädetään asuinpaikkaan perustuvasta erottelusta, koska vaarana on, että kyseistä toimea sovelletaan pääasiallisesti muiden jäsenvaltioiden kansalaisten vahingoksi, koska henkilöt, jotka eivät asu asianomaisessa jäsenvaltiossa, ovat useimmiten muiden valtioiden kansalaisia (ks. asia C-388/01, komissio v. Italia, tuomio 16.1.2003, Kok., s. I-721, 13 ja 14 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

49 EY 49 artiklassa kielletyistä rajoituksista on kyse muun muassa silloin, kun jäsenvaltion verosäännökset, joita sovelletaan rajat ylittävään taloudelliseen toimintaan, ovat vähemmän edullisia kuin säännökset, joita sovelletaan kyseisen jäsenvaltion rajojen sisällä harjoitettuun taloudelliseen toimintaan (ks. em. asia Filipiak, tuomion 62 kohta).

50 Lisäksi on syytä korostaa, että palvelujen tarjoamisen vapauteen kohdistuvien rajoitusten kielto koskee kansallisten toimenpiteiden lisäksi unionin toimielinten toteuttamia toimenpiteitä (ks. analogisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden osalta asia C-114/96, Kieffer ja Thill, tuomio 25.6.1997, Kok., s. I-3629, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

51 Nyt käsiteltävässä tapauksessa kuudennen direktiivin 24 artiklan 3 kohdassa ja 28 i artiklassa sekä arvonlisäverodirektiivin 283 artiklan 1 kohdan c alakohdassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus myöntää alueelleen sijoittautuneille pienyrityksille arvonlisäverovapautus, johon liittyy vähennysoikeuden menetys, mutta suljetaan sama mahdollisuus pois muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneilta pienyrityksiltä.

52 Tästä seuraa, että kun jäsenvaltio säätää pienyrityksiä koskevan arvonlisäverovapautuksen, sen alueelle sijoittautuneet pienyritykset pystyvät mahdollisesti tarjoamaan suoritteitaan edullisemmin ehdoin kuin sen ulkopuolelle sijoittautuneet pienyritykset, koska kyseisten säännösten mukaan jäsenvaltiot eivät saa laajentaa tätä verovapautusta koskemaan myös jälkimmäisiä yrityksiä.

53 Edellisen kohdan toteamuksesta seuraa tässä tapauksessa se, että Itävallan alueen ulkopuolelle sijoittautuneiden pienyritysten jättäminen arvonlisäverovapautuksen ulkopuolelle tekee näiden pienyritysten kannalta vähemmän houkuttelevaksi palvelujen tarjoamisen Itävallassa. Näin ollen se merkitsee palvelujen tarjoamisen vapauden rajoittamista.

54 Kuten julkisasiamies on sitä paitsi todennut ratkaisuehdotuksensa 42–44 ja 83 kohdassa, jäsenvaltioiden ei ensinnäkään voida katsoa olevan vastuussa tästä rajoituksesta, koska asiaa koskevissa direktiiveissä kunkin jäsenvaltion sallitaan soveltaa arvonlisäverovapautusta vain sen omalle alueelle sijoittautuneisiin pienyrityksiin. Toiseksi pienyritysten, jotka ovat sijoittautuneet sen jäsenvaltion alueen ulkopuolelle, jossa arvonlisävero on maksettava, mahdollisuus vähentää ostoihin sisältyvä vero ei välttämättä riitä korvaamaan sitä, ettei säännöksiä arvonlisäverovapaudesta sovelleta niihin, varsinkin jos tällaiset pienyritykset eivät tee verollisia ostoja tai tekevät niitä vain vähän.

55 Näin ollen on tutkittava, onko kyseinen rajoitus mahdollisesti oikeutettu.

Rajoituksen oikeuttaminen

56 Itävallan, Saksan ja Kreikan hallitusten sekä neuvoston ja Euroopan komission mukaan palvelujen tarjoamisen vapauden rajoittaminen kohtelemalla pienyrityksiä eri tavalla siitä riippuen, ovatko ne sijoittautuneet Itävallan alueelle, on oikeutettua, koska on välttämätöntä taata verovalvonnan tehokkuus. Kyseisten hallitusten ja toimielinten mukaan verovalvontaa voi suorittaa tehokkaasti vain se jäsenvaltio, jonka alueelle pienyritys on sijoittautunut.

57 Oikeuskäytännön mukaan verovalvonnan tehokkuuden turvaaminen on sellainen yleistä etua koskeva pakottava syy, jolla voidaan perustella perustamissopimuksessa taattujen liikkumisvapauksien käyttämisen rajoittaminen (asia C-318/07, Persche, tuomio 27.1.2009, Kok., s. I-359, 52 kohta).

58 Jotta rajoittavaa toimenpidettä voitaisiin pitää perusteltuna, sen on kuitenkin oltava suhteellisuusperiaatteen mukainen siten, että sillä on voitava taata sen tavoitteen toteutuminen, johon sillä pyritään, eikä sillä saada ylittää sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi (em. asia Persche, tuomion 52 kohta).

59 Tässä yhteydessä on katsottava, että rajoittamalla arvonlisäverosta vapauttaminen koskemaan vain vapautusta soveltavan jäsenvaltion alueelle sijoittautuneita pienyrityksiä voidaan taata tämän vapautuksen edellytysten täyttymiseen kohdistuvan

verovalvonnan tehokkuus, koska yritykset lähtökohtaisesti säilyttävät kaikkea taloudellista toimintaansa koskevat asiakirjat sijoittautumispaikassaan.

60 Ennakkoratkaisumenettelyyn osallistuneet hallitukset ja toimielimet ovat siten oikeassa katsoessaan, ettei vastaanottavalla jäsenvaltiolla ole mahdollisuutta valvoa tehokkaasti sen alueelle sijoittautumattoman pienyrityksen toimintaa tämän käyttäessä palvelujen tarjoamisen vapautta.

61 Pohtiessaan kysymystä siitä, onko tällaisesta järjestelmästä saatava etu tarpeen rajoittaa koskemaan vain asianomaiseen jäsenvaltioon sijoittautuneita pienyrityksiä, kyseiset hallitukset ja toimielimet vetoavat siihen, että hallinnollisesta yhteistyöstä arvonlisäverotuksen alalla ja asetuksen (ETY) N:o 218/92 kumoamisesta 7.10.2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1798/2003 (EUVL L 264, s. 1) sekä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien verojen alalla 19.12.1977 annetun neuvoston direktiivin 77/799/ETY (EYVL L 336, s. 15) mukaisilla hallinnollista apua koskevilla säännöillä ei voida varmistaa tehokasta tietojen vaihtoa.

62 Ne toteavat, että koska pienyritysten järjestelmän tarkoituksena on vähentää verollisiin liiketoimiin liittyvää hallinnollista työtä, kyseiset yritykset on vapautettu liikevaihtoverosta aiheutuvista verohallinnollisista velvoitteista, joten sijoittautumisjäsenvaltiolla ei ole käytettävissään mitään tietoja, joita voitaisiin luovuttaa asetuksen N:o 1798/2003 nojalla. Lisäksi niiden mukaan direktiivi 77/799 koskee vain välittömiin veroihin liittyviä tietoja, joten sen perusteella ei ole mahdollista kerätä eikä luovuttaa pienyritysten liikevaihtoa koskevia tietoja.

63 Kyseisistä väitteistä on todettava ensinnäkin, ettei tämän tuomion 57 kohdassa mainittua tavoitteena olevaa verovalvonnan tehokkuuden takaamista veropetosten, veronkierron ja muiden väärinkäytösten estämiseksi voida saavuttaa ilman asiaan liittyviä tietoja. Toiseksi, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 33 kohdassa, pienyritysten järjestelmässä säädetään hallinnon yksinkertaistamistoimista, joiden tarkoituksena on vahvistaa pienyritysten perustamista, toimintaa ja kilpailukykyä sekä säilyttää verovalvontaan liittyvän hallinnollisen työn määrä järkevässä suhteessa odotettavissa olevien verotulojen vähäisyyteen.

64 Arvonlisäverodirektiivin 272 artiklan 1 kohdan d alakohdan nojalla jäsenvaltiot voivat nimittäin vapauttaa pienyritykset kaikista saman direktiivin 213–271 artiklassa säädetyistä velvollisuuksista, joiden tarkoituksena on antaa jäsenvaltioiden veroviranomaisille tieto arvonlisäveron alaisesta toiminnasta niiden alueella.

65 Kuten neuvosto on huomauttanut, pienyrityksillä ei siten pääsääntöisesti ole arvonlisäverotunnistetta sijoittautumisjäsenvaltiossaan, jolla ei ole käytettävissään lainkaan tietoa niiden liikevaihdosta. Saksan hallitus onkin huomauttanut, että pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevassa asiassa Schmelzin pienyrityksellä ei ole arvonlisäverotunnistetta Saksassa eikä tällä jäsenvaltiolla ole minkäänlaista tietoa sen liikevaihdosta.

66 Direktiivistä 77/799 on syytä todeta, että se koskee sen 1 artiklan mukaan tulosta, varallisuudesta ja vakuutusmaksuista perittäviin veroihin liittyvien tietojen vaihtoa. Vaikkei voidakaan pitää mahdottomana, että varsinkin tulotiedoista voidaan saada hyödyllisiä viitteitä mahdollisten arvonlisäveropetosten tutkinnassa, näissä tiedoissa ei kuitenkaan ole mukana arvonlisäveron alaisen verotettavan liikevaihdon määrää.

67 Ennakkoratkaisumenettelyyn osallistuneet hallitukset ja toimielimet ovat siksi oikeassa katsoessaan, ettei asetuksen N:o 1798/2003 ja direktiivin 77/799 mukaisilla hallinnollista apua koskevilla säännöillä voida varmistaa tehokasta tietojen vaihtoa pienyritysten toiminnasta arvonlisäverovapautusta soveltavan jäsenvaltion alueella.

68 Tällaista tietojen puuttumista ei myöskään olisi mahdollista korjata muuten kuin ottamalla käyttöön arvonlisäverodirektiivin 213–271 artiklassa säädettyjen kaltaisia hallinnollisia velvoitteita. Kuten tämän tuomion 63 kohdassa on kuitenkin todettu, pienyritysten järjestelmän tarkoituksena on nimenomaan vapauttaa pienyritykset ja verohallinnot tällaisista velvoitteista.

69 Pienyrityksen muussa jäsenvaltiossa kuin sijoittautumisjäsenvaltiossaan saamaan liikevaihtoon kohdistuvan verovalvonnan tehokkuuden takaaminen nimittäin vaatisi yhtäältä sitä, että pienyrityksissä ja verohallinnoissa otettaisiin käyttöön monimutkaisia menettelyjä, joilla voitaisiin saada asiaa koskevat tiedot ja havaita mahdolliset väärinkäytökset, ja toisaalta sitä, että sijoittautumisjäsenvaltion veroviranomaiset tekisivät toistuvasti näiden tietojen vaihtamista koskevia virka-apupyyntöjä unionin kaikkien muiden jäsenvaltioiden veroviranomaisille.

70 Lisäksi on syytä todeta, että rajaamalla arvonlisäverovapautuksesta saatava etu koskemaan vain vapautuksen käyttöön ottaneeseen jäsenvaltioon sijoittautuneita pienyrityksiä voidaan välttää se, että verovelvolliset, jotka harjoittavat toimintaansa useissa jäsenvaltioissa sijoittautumatta niihin, pystyisivät niissä voimassa olevien vapautuksien perusteella välttymään toimintansa verottamiselta kokonaan tai suurelta osin, vaikka niiden toiminta kokonaisuutena tarkastellen ylittäisi objektiivisesti pienyrityksen toiminnan mittasuhteet, mikä puolestaan olisi vastoin sitä, että tällaisella vapautusmekanismilla toteutetulla poikkeamisella verottamisen periaatteesta on tuettava vain pienyrityksiä.

71 Edellä todetun perusteella vaikuttaa siltä, että arvonlisäverojärjestelmän kehityksen nykyvaiheessa tavoiteltava verovalvonnan tehokkuuden takaaminen veropetosten, veronkierron ja muiden väärinkäytösten estämiseksi sekä pienyritysten erityisjärjestelmän tavoitteena oleva pienyritysten kilpailukyvyn vahvistaminen oikeuttavat yhtäältä sen, että arvonlisäverovapautusta sovelletaan vain sen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneisiin pienyrityksiin, jossa arvonlisävero on maksettava, ja toisaalta sen, että vuosittaisena liikevaihtona otetaan huomioon liikevaihto siinä jäsenvaltiossa, johon yritys on sijoittautunut.

72 Näin ollen on katsottava, ettei arvonlisäverovapautuksen rajaaminen koskemaan vain sen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneita pienyrityksiä, jossa arvonlisävero on maksettava, ylitä sitä, mikä on tarpeen näiden kahden tavoitteen saavuttamiseksi.

73 Tästä seuraa, ettei kysymysten tarkastelussa ole ilmennyt mitään sellaista, mikä vaikuttaisi kuudennen direktiivin 24 artiklan 3 kohdan ja 28 i artiklan tai arvonlisäverodirektiivin 283 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhteensopivuuteen EY 49 artiklan kanssa.

74 Koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee myös, ovatko pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevat säännökset yhdenvertaisen kohtelun periaatteen mukaisia, on syytä lopuksi muistuttaa, että tämän tuomion 53 kohdassa on todettu, että nyt kyseessä oleva yhdenvertaisesta kohtelusta poikkeaminen johtaa palvelujen tarjoamisen vapauden rajoittamiseen. Se kuuluu sen vuoksi EY 49 artiklan soveltamisalaan.

75 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 75 kohdassa, tässä tilanteessa onkin katsottava, ettei yleistä yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ole sovellettava erikseen.

76 Esitettyihin kysymyksiin on kaikki edellä todettu huomioon ottaen vastattava, ettei kysymysten tarkastelussa ole ilmennyt mitään sellaista, mikä vaikuttaisi kuudennen direktiivin 24 artiklan 3 kohdan ja 28 i artiklan tai arvonlisäverodirektiivin 283 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhteensopivuuteen EY 49 artiklan kanssa.

77 Kuudennen direktiivin 24 ja 24 a artiklaa sekä arvonlisäverodirektiivin 284–287 artiklaa on tulkittava siten, että käsitteellä ”vuosittainen liikevaihto” tarkoitetaan yrityksen yhden vuoden aikana saamaa liikevaihtoa siinä jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut.

Oikeudenkäyntikulut

78 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kysymysten tarkastelussa ei ole ilmennyt mitään sellaista, mikä vaikuttaisi jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 14.2.2006 annetulla neuvoston direktiivillä 2006/18/EY, 24 artiklan 3 kohdan ja 28 i artiklan tai yhteisestä

arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY 283 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhteensopivuuteen EY 49 artiklan kanssa.

2) Direktiivin 77/388, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2006/18, 24 ja 24 a artiklaa sekä direktiivin 2006/112 284–287 artiklaa on tulkittava siten, että käsitteellä ”vuosittainen liikevaihto” tarkoitetaan yrityksen yhden vuoden aikana saamaa liikevaihtoa siinä jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut.

Allekirjoitukset